

БУРЯАД УНЭН

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРЮУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнэй 1921 оной декабрийн 21-нээ гарана

№ 10 (15933)

1982 оной январин 13, среда

Сэн 3 мүнэн.

НОМ — ХАМТЫН БАЯЛИГ

«Намда найн байхан юун гэж, тэрэминь булта номойлша тунар одоон юм». — гэж Алексей Максимович Горький хэлээн байдаг. «Ном — нэгэ үетэнэй нүгөөдөө» зориулалтан захяа, үндэс шайнын аша гүндэнэртээ тээн зүбшэл, харуула байгараа амархана шонон саюушын орлохо халаандаа дамжуулан за-пратла болоо», — гэж агуухэ Герцен тэмдэглэе бэлэй. Тинхэдэ ном — хүнэй хани, «Ном — эрдэм ухаанай булаг», «Ном — айнахтар ехэ хүсэн» гэхэ мэтэһэ эхилээд, уран урса, сэдэн мэрэн оньһон үгэнүүд арад зоний дунда эрх урда сагнаа «Ном» таранхай. Эрдэм нургуун гээшэнай ном хударһаа охитэй гэхэ мүн лэ хэлээдэг.

Совет ардые дэлхэй дээрэ эгээл эхээр, эгээл олоор ном уншадаг зон гэжэ нэрлээдэгынь дэмы бэшэ. Манай оронд үрэг олондотод ном болбо эрдэм мэдэсэн, зобон байгуулахы ажалтай эшэ үндэһон байханаа гадна, хүн онын зуол сугалай, турин заншалай талаар, мүн гоё байханда дуратаагай хүнүүдүгээ хэрэгтэ сэнгисэй үүргэ дүүргэдэг гэшэ. Илангала залуу үетэн номой аша унаар эл ухаан мэдэрээд, эрдэм бэлдэхэдэ бажуулаха үүрэг үзэл бодолтой болохо ажан түүхтэй ха юм.

КПСС-эй XXVI стеед дээрэ уран зохиол, ном худар гээшын хүмүүжүүлхэ үүргэ тухай шон дэхи онсолгодо ушар, Тинхэнэ номой хэблэһе улам найраруулаха, хэблэгдэн гарадаг номууды зоний дунда үргэнөөр тарай, асуудлууд гурн турин уха занартай хэрэг болоной, Имангал нэрти ба правительствен анхарал оролдогш ашар жэл бүри номой эхлэ олошорго, олон мянган уншадай эрхтүүдүд хүсэд найнаар хангагдадаг болохо байха. Мунэ үедэ манай гүрэндэ 236 номой элбэл тоологдоно, тэднэй хүсөөр жэл бүри СССР-эй олон хилин санаахи ороонуудай 100 гаран үндэһон аятай хэлэн дээрэ элдэб янзын номууд гаргагдаха юм, гадна нийтин библиотекнууды зон абажа уншагдаша юм, 200 холо гаран миллион болотороо ургаа.

Нүүдэй жэлүүдтэ энэ талаар манайшэ республика орон аһала хубилалтанууд болоо. Нэн түрүүн ажалшадан ном худалдага найрхана, номууды олоной дунда үргэнөөр нэбтрүүлхэ хэрэг үргэдэг. Магазиууд болон нэбтрүүлхэ тоо олошорго, хүдөөгэй тухайн нууриууд эд бараанай томо-томо газарнуудта номой таһагууд өгдөг. Ном худалдаха, тарааха шэнэ, түрүү онол арга өргөлгдөг. Мэдээлэе, бүхы магазиуудай динлэхэ олоншын өөргөө өөрөө хангадаг гурмаар хүдэлдэг болоо. Арадай 22 кинок хүдэлэ, тэднэй 3-нишэ Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадые хангадаг юм. Мун Северобайкальск горотдо БАМ-айхадта зориулагданан шэнэ магазин нээгдэ.

Ажалшадай дунда ном олоор тарааха асуудалдэ зориулагдана, нийт-политическэ хүдэлмэри эмхитэйгээр зогуулагдана, харуулан ойгуулаха агитата үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Хабар, зундаа номой дэлгүүрүүд, үдэрүүд эмхидхэгдэнэ. Намарай үеэр үнэргэгдэгдэ «Туяа» гэжэ заншалта болон номой найрхэртэ уран зохиолшодой олоороо хабаадажа, бүри нонирхолтой болгоо.

Эдэ бүгэдэ хэмжээ агуулануудай бэлүүлэгдэжэ байнаа ашар эл арад зондо ном худалдаха түсэб наранаа наарада амжалтатайгаар дүүргэдэг. Тинхэнэ үргэнһон табан жэлэй туршада эд бараанай эрбэсын түсэб гансал Буряадай «Книготоргын» мэдэлэй магазиуудта 52 процентээр дээшлэһон байха юм. Хэрбээ 1975 ондо нэгэ хүн лэ дунда эргээр 4 түхэриг 17 мүнганэй ном худалдагдана наа, 1981 ондо 6 түхэриг 54 мүнгандэ хүрбэ. Энэ мүү бэшэ дун.

Тэбшэе бүхы дээрнэ абажа харахада, номой наймаа зарим хүдөө нотагуудта үшөөл нулаар эмхидхэгдэнэ, гэжэ тэмдэглэе. Хүдөөгэй ажалшадай, нэн түрүүн, колхоз, совхозуудай холын нууриуудта, ферме отаруудта хүдэлдэг малшадай ургажа байгаа эрилтэ хүсэд хангагдангүй, тэднэй гуйлта ба мэдүүлгэнүүдтэ ёһын тэдэсэ хандаха ушар эндэ-тэндэ гарана. Инэ дутагдалууд гол түлэб Буркоопсоюзай мэдэлэй магазиуудта сэхэ хабаатан. Тодорхойлол, Аруунын, Хурамхаанай, Улаан Удын болон бусад районүүдэй эд хэрэглэшодой өмхүнүүд ном таралты үндэрөө сэнгисэйгүй, үнхэрхэдо «хөбрдох» ээлжнэй хэрэг гэжэ тоолохо нэдэлгэ гаргадаг. Эзэншээ уламжалан, номой нүүдэл наймаан, магазиннаа гадар ном худалдага холо найнаар эмхидхэгдэнэ.

Хүдөө тосхон нууриуудта ном тарааха хэрэгтэ библиотекнэй хүдэлмэрилшэдэ ехэ үүргэтэй арга боломжоной. Эдэ мунэ дээрээ энэ хүсэ нулаар эсүүлэгдэнэ. Гимназтэ библиотекнүүдэй хүдэлмэрин нэгэдхэмэл гуримтайгаар эрилхэ, номоний жасые гээгдэхэдэ, уншагдаха хэрэгтэй номын сэг сонго дурдаха гэшэ тон шуудла.

Тэршэлэн номдо дуратайшуула бүлгэмэй урда харуулагдай зориолондо табигдана. Тус бүлгэмэй гэмүүд хэблэлэй, нэхи хурса үеэ шадмар бэрхээр хэрэглэжэ, наркисит-леинизмын үзэл сурталые, политическэ, науч-но-техническэ эрдэмтэ зоний дунда үнзэгдэгээр нэбтрүүлхын тула эрхбэнтэй үүсхэл гаргаха уялгатай. Тинхэнэ хамта ном хэблэдэг, худалдадаг зургаануудай, библиотекнүүдэй, зоёхохи ажалтай холбоонуд болон бусад ном хударай жасые зүбөөр, үрн эхэтэйгээр хэрэг-тэдэнэ тулалха ушартай.

Ажалшадай дунда ном олоор тарааха гэшэ ойро зууры хэрэг бэшэ. Ном — эрдэм бэлгэй эрхим дээшнэ гэжэ дэмы хэлээдэггүй. Тэрэн сооһоо хүн бүхэн мэдээгүй юмээсэ моддэ, ойлогтой юмээсэ ойлогто абдаг. Уншаһан ном бүхэн нургааг заабар үгэдэг, мүн урма зоошон бадарууддаг шадитэй ха юм. Олон янзын номууды уншагдаха, «хүдэлмэришэдэ, тарашадта дамжуулаха» тухай В. П. Ленин хэлээ бэлэй. Энэ заабарине улам саашадан үнзэгдүүлэн бэлүүлэхэ байхын тула нотагай партиина, советскэ, профсоюзай болон комсомолой органиациууд сэг үргэлжэ анхаралаа табижа байха ёһотой.

АРБАН НЭГЭДЭХИ ТАБАН ЖЭЛДЭ-ГАБШАГАЙ АЖАЛ

Уридшалан дүүргэбэ

Зэднй вольфрам-молибдэ-нэй комбинатай Энхорой үйлдэборин хоёрдохи участо-рай коллектив концентрат гаргаха жэлэйнгээ түсэбтэ бэлдэрлөөн урид декабрийн 20-дэ дүүргэжэ, түсэбтэ га-дуур-шээ ехэ продуктын ту-шааха үүсхэл бүри март на-рада гарган юм.

Ундэр үүсхэл гарганан тус коллектив социалис уялгануудаа декабрийн 10-да дүүргэжэ. Тинн жэлэй тү-гээтэр түсэбтэ гадуур соци-алис уялгарын хараа-лагданан хэмжээний продук-тин үйлдэборилэн гаргажа шаданан байна.

Гэхэтэй хамта энэ коллек-тив түүхэй эд, материал, электрын элшэ хүсэ алмаха хэрэгтэ ехэ анхарал хан-дуула. Жэлэй турша соо 35 мянганнаа дээш түхэригэй материал алмагдаа юм. Элек-трын элшэ хүсэний алмалта түсэбтэ 11,8 процентээр дээшлээ.

Социалис мурьсөөдэ ту-рууһын мастер М. М. Ве-денбевгай халаан жэлэйнгээ түсэбтэ ноябрийн 20-дэ дүүр-гэнэ байна. Уялгануудаа болзорлоон урид дүүргэлэ-дэ ажалтай түрүүлшэ — слесарнууд В. Ф. Филипп-ов, Ч. В. Гусель, тэрэминь машинистнууд Н. Б. Мин-ченко, Л. М. Квашкина, Е. И. Дубровская болон бу-сад дубитаяа эхээр оруул-һа байна.

Эдэ үдэрүүдтэ тус коллек-тив ажалтай үндэр эдбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ байн-хай.

И. ДУБРОВИН,
Зэднй комбинатай ша-наржуулын фабрикн ажа-лагша экономист.
Закаменск.

АМЖАЛТААРАА УРМАШАНХАЙ

Шанага нуурнай урда захадан бурюу, хашарагуудые түлжүүлжэ, шахан таргалуудад бааза түхээрэгдэн-хэй. Уужам ехэ хашаа соо малай дүрбэн томо байра үг-лөөнэй наранай голондо сайбалаан харагдадаг. На-жуудан тэжээл хадагалдаг склад, котельнэ, тэжээл жэ-дээдэг ба буйтуудад оньһо-жоруулагдамал цех бин. Ма-лшадай амардаг улаан бу-лантай, столотой гэрэй оройдо улаан тул намилзана.

Эндэ үгтөө эргэлтэ үдэш орой болотой халуун хүдэл-мэрин охин тамхангүй. Тракторнууд урша хойшо хүндэлнэ, элдэб машини-нуудай хүсөөр, малшадай бартай хөөрлөөн соносто-но.

Удын сайлалтын үедэ эндэ-хи улаан буланда ороходон-ин зоотехник, баазые эрхи-лөшын уялга дүүргэжэ бай-нан И. Д. Дондокова дай-ралдаба.

— Надежда Дашневна, баа-зынгаа ажал хүртэ тухай хөөржэ үгыт, — гэжэ ханда-баб.

— Эдлгын хомор найба-нысэ, малшадан аһала ам-жалтатайгаар хүдлэнэ. Мү-нэ эндэ 1002 үхэр шахан таргалуудадана байна. Бай-хан малта шэнжлэе декабрь нарын дүн гаргадаг. Тинхэ-дэннай малай шэнжүүр сүүд-хэдэ дунда эргээр 969 граммаар нэмээгдэн байгаа. Түсэбтэй ёһоор 400 граммаар дээшлүүлэхэдээр хараагдан-алан юм. Бүхыдөө наса соо малайнай шэнжүүр 270 центнерээр нэмээгдэ гэшэ, — гэжэ тэрэ хөөрбэ.

Тодорхойлол мэдэхэдэ, эн-дхи мал хэдэн гуртэ болгон хуабарилгадаг, тус бүх-нинь малшадан гэр бүлээрөө.

ХОЛО УЛУУЛЭГДЭЭ

Хлагтын эрэлгэ-нэхэлгын фабрикнэй фангоах цех де-кабрийн арбанад жэлэйнгээ түсэбтэ дүүргэжэ, абган социалис уялгала бэлдүүл-сэн. Бэшэ хөхүүдэй үйлдэ-бэридэ хэрэглэгдэхэ 141.000 хөлөг зүйл гаргаха 1981 оной түсэб холо үлүүлэн дүүргэ-гдэн байха юм. Тингэжэ эндэ ажалладаг 43 хүн 68 хүнэй хэжэ ажалые болзор-лоонь «Хори гаран хоногор» урид дүүргэн байгаа.

Тус цехэй түрүүлшэ эргэлтэ Л. Кожевников, Л. Яковленко, М. Перфильева,

Т. Батуева, М. Суханова гэшэд ябана.

Мунэ цехэй хүдэлмэри-тэйшэд Профсоюзнуудай XVII съездын хүдэлэлдэ дээшлүүлэгдэн социалис уялганууды абаад, эршэ зоригтойгаар ажаллажа бай-на.

А. МОЛОНОВ,
«Ленинэй тул» газетнй редакторай орлогшо.

УЖАА

Малшадан гэршэд даажэ бай-нан 215 үхэршөө шэнжүүр сүүдхэдэ 1069 граммаар нэм-ээжэ, хоёрдохи нуури элээ-лэе. М. Д. Дамбас, Б. Ц. Цыденжапова, Е. К. Григорьева гэшэдэй харуула-даг 294 хешарагай шэнжүүр сүүдхэ бүхэндэ 935 граммаар дээшлүүлэгдэ. 215 үхэр даа-даг О. Э. Ринчинова В. Р. Ринчинов хоёр хүрэгэйгөө шэнжүүр 49 центнерээр гээ-гү, али сүүдхэдэ дунда ээр-гэрэ 788 граммаар нэмээһон жэшээтэй.

Малай шэнжүүр эды шэ-нээгээр дээшлүүлхын тула үхэр бүхэндэ үдэртэ 2 кило-грамм үбнэ, 2 килограмм но-лоомо, 10 килограмм се-дэн, 300 килограмм хүртэр шэнжүүртэй малда 2 кило-грамм тарга талханай зүйл, тэрэньдэ дээшэ татадаг үхэр-тэ 5 килограмм үтээлгэдэ байба. Зүбөөр эндэ малшад-дай ородоһе онсо тэмдэг-лэхэ хэрэгтэй гэжэ зоотехник мэдүүлэ.

Эндэ зоотехническэ, ветеринарна хүдэлмэри найнаар абуулагдана гэжэ онсолон тэмдэглэхээр. Хэрэгүүд томо жэлээр, шадал тамираараа илгэдажа, шадал болгондо харуулагдагана. Үбшэлэн мал тусгаар таһалга соо байлгагдажа, эмшээлтэдэг. Эндэ элдэб эмтэй аптека бин.

Гүүртэ бүхэндэ үдэрэй гур-мин наринаар сахигдана, малшад ажалдаа харюусалга эхэтэйгээр хандана. Хүн бүх-эндэ наадгүйгөөр хүдэлжэ арга олгогдонхой.

Малшадан гэршэд социалис мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрэн-хэй. Тэрэнэй дүн нара бүри согсолгодон, үнхэрһон Баа-да Бэлхүүдэй районий Но-догунуудай совхозой малшад-дай мурьсөөндэ эрхэмлэһон Дарима Будмацыреновагай эвонегой хүндэлэлдэ эндэ Улаан тул үргэгдэн бай-гаа.

Д. ТОГОШИЕВ,
хүдөө бэшгэшэ.

НҮХЭР ДИНМУХАМЕД АХМЕДОВИЧ КУНАЕВТА

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Советэй Президиум болон СССР-эй Министруудэй Совет Танине, Коммунист партиин, Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал абуулагша, түрэ һөөр 70 наһанайтай ойгоор халуунаар амаршал-на.

Совет арадай аша туһада, манай орон дотор коммунизмын план-мандахын түлөө Танда, хүн дэтэ манай хани нүхэр Динмухамед Ахмедович, элүүр энхэ ябахетнай, ута наһа наһалхетнай, саашадаһые үрэ түгсөөр ажаллахетнай хүсэ-нэбди.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ
СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ
СССР-эй МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕТ

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй УЖАА

КПСС-эй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОГОН ГЭШҮҮН, КАЗАХСТАНАЙ КОМПАРТИН ЦК-гай НӨГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ, СОЦИАЛИС АЖАЛАЙ ХОЕР ДАХИН ГЕРОН НҮХЭР Д. А. КУНАЕВЫЕ ЛЕНИНЭН ОРДЕНООР, «ХАДУУР БА БАЛТА» ГЭЖЭ ГУРБАДАХИ АЛТАН МЕДАЛЯР ШАГНАХА ТУХАЙ

Арадай ажахи ба соёл культурае хүгжөөжэ партиин шиндхээрнүүдэ амжалтатайгаар бэлүүлэгдэ, орошо тарла болон хүдөө ажахын бусад продуктууды үйлдэ-рилгые тогтууртайгаар дээшлүүлэхэ хэрэгтэ хангагдаа республикнудаа коммунистууды, бүхы ажалшадые эл-сүүлэн хабаадуулаха талаар Коммунист партиин, Совет гүрэнэй үмэнэ ехэ габылтай байһанайн түлөө, түрһөөр 70 наһатай болоһонгойн дашарандуулан, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Казахстанай Компартин ЦК-гай нэгэдхи секретарь Социалис Ажалтай хоёр дахин Герой нүхэр Кунаев Динмухамед Ахмедовиче Ленинэй орденээр, «Хадур ба Балта» гэжэ гурбадахи алтан ме-дальр шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. БРЕЖНЕВ,
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
1982 оной январин 11.

САНА ЕХЭЭР ТОГТООНО

СТАВРОПОЛЬ (ТАСС). Намар тари-дан талмай дээрэ са-на ехээр тогтохо гэ-шэ нэмэлтэ шинг ной-тоной нэсэ байгуу-лахаа гадна, ургам-луудые хүйтэнэй най-демтайгаар хамгаална

Шэнэ жэлэй гаран-нэй полине сагаан Хүйжөөр хушахын ту-ла Ставрополннй ажа-лай хушуудай механиза-торнууд саһа тогтоохо захалба.

Агротехническэ нымэ арганууд на-хын тула тарашал-доомо болон хул-наар халхабанууды хэзэ. Зарим колхоз, совхозуудта катогуд-дэй трактора агрега-дуудаар саһа нягта-дана.

Агротехническэ нымэ арганууд на-хын тула тарашал-доомо болон хул-наар халхабанууды хэзэ. Зарим колхоз, совхозуудта катогуд-дэй трактора агрега-дуудаар саһа нягта-дана.

АЖАЛШЛАЛ ЗҮБШЭНЭ, ДУРАДХАНА, ШҮҮМЖЭЛНЭ

АЯТАЙ ЗОХИДООР АМАРХА АРГАТАЙ

Түнхэнд «Аршан» курорт Буряад оронхонон хойруу суурхайтай хамтай даа, Энд хаа хаанаа хүнүүд эрхэж, бэснэгт эдүүрчэ анжаа ошодог гэжээ. Тэднийг дунда яруул сээр агаараар амилжа, аршаан уужа амаргадшы ошохо хүнүүд байдаг. Тимэнээ курортын хайргалын хүдэлмэрилгэшдэй урда тэднине зохидоор угтан аваха, гэр байрануудаг түбхүнүүд, элдэ хоотор хангаха, ашаг үртэйгээр эрхшэх, культура амаралта өмхидхэхэ тон хариуцагдтай зорилго табигдадаг. Курортын коллектив энэ зорилгоо хайнаар дүргэнэ гэхэ хэрэгтэй.

Амаргадша сэрээд харуул сээр, дулаан корпусуудта да холо концерт наада байна. Амаргадшы өөдөшье уран найханай хүдэлмэрилгэшдэй хабаадана.

Курортын хүдэлмэрилгэшдэй дунда социалис мурьсөөн өмхидхэгдэнхэй юм. Мэргэжэл шадабариа дээшлүүлхэ зорилготойгоор врачнуудай конференци, медесстрануудай конкурс үнгэргэгдэнэ. Мүнөө курортодо коммунис ажалай 11 коллектив, хүдэлмэрилгэшдэй үндэр культура туйлаан 2 коллектив, коммунис ажалай 3 бригада хүдэлнэ.

Эрхим хүдэлмэрилгэшдэй тоодо коммунистууд фельдшер А. Хорбохонов, чоксгар В. Серейринников, тогтоон Е. Таряшинова болон бусад ороно. Социалис

да холо концерт наада байна. Амаргадшы өөдөшье уран найханай хүдэлмэрилгэшдэй хабаадана.

Курортын хүдэлмэрилгэшдэй дунда социалис мурьсөөн өмхидхэгдэнхэй юм. Мэргэжэл шадабариа дээшлүүлхэ зорилготойгоор врачнуудай конференци, медесстрануудай конкурс үнгэргэгдэнэ. Мүнөө курортодо коммунис ажалай 11 коллектив, хүдэлмэрилгэшдэй үндэр культура туйлаан 2 коллектив, коммунис ажалай 3 бригада хүдэлнэ.

Эрхим хүдэлмэрилгэшдэй тоодо коммунистууд фельдшер А. Хорбохонов, чоксгар В. Серейринников, тогтоон Е. Таряшинова болон бусад ороно. Социалис

Урн дулаан шарайтай энэ эхээр (зург дээр) М. Горькийн нэрэмжэтэ республиканска библиотекын олонхи уншгад таниххаа байгатай «Елена Павлова» гэдэн хүндэтгэ манай республиканска библиотекэ 100 жилингэ ой байрне дэглэ хэмэйн, Энэ ушартай дашарамдуулагдан, Е. П. Истоминна олохон лэ жээдэ тус библиотекэд хүдэлнэ. Тэрэ библиотекын хэ-

рэгые табан хургандаал аллар мэдэдэг, номууде олон түмэн зоний уншдаг болохын тула үнэхэ зурхэнхэ оролддог юм. Иорирхоно асуудалаара ямар номууде аваха тухайга хурааха, уншгад тэрэгдэ хандадаг.

Буузулуска Библиотекэ техникүү дүргэд, Россен федерацийн Советэй мунис тергээдэ манай республикада тэрэгэй эльгэгдэнхэ хошоо гүшан жэл гүйсэхэ байна. Елена Истоминна түүрү Новоселенскийн түүрү библиотекэд хүдэлнэ. Удаань нислэтэ хото нүжэ эрхэдээ, М. Горькийн нэрэмжэтэ библиотекэд ороо, Тэрэ гэнон сайгаа хойшо мүнөө болотор эндэ хүдэлжэ байхдаа, залуушуйтай ёһотой аха нүжэр болон, бин байгаа эрдм мэдээсэ, дүй дуршалоо гэдэдэ дамжуулан үгэдэг юм.

Библиотекын ветеран болон Е. П. Истоминна Буряадай АССР-эй Советэй мунис тергээдэ манай республикада тэрэгэй эльгэгдэнхэ хошоо гүшан жэл гүйсэхэ байна. Елена Истоминна түүрү Новоселенскийн түүрү библиотекэд хүдэлнэ. Удаань нислэтэ хото нүжэ эрхэдээ, М. Горькийн нэрэмжэтэ библиотекэд ороо, Тэрэ гэнон сайгаа хойшо мүнөө болотор эндэ хүдэлжэ байхдаа, залуушуйтай ёһотой аха нүжэр болон, бин байгаа эрдм мэдээсэ, дүй дуршалоо гэдэдэ дамжуулан үгэдэг юм.

Библиотекын ветеран болон Е. П. Истоминна Буряадай АССР-эй Советэй мунис тергээдэ манай республикада тэрэгэй эльгэгдэнхэ хошоо гүшан жэл гүйсэхэ байна. Елена Истоминна түүрү Новоселенскийн түүрү библиотекэд хүдэлнэ. Удаань нислэтэ хото нүжэ эрхэдээ, М. Горькийн нэрэмжэтэ библиотекэд ороо, Тэрэ гэнон сайгаа хойшо мүнөө болотор эндэ хүдэлжэ байхдаа, залуушуйтай ёһотой аха нүжэр болон, бин байгаа эрдм мэдээсэ, дүй дуршалоо гэдэдэ дамжуулан үгэдэг юм.

ОЛОНОЙ БОНИРХОЛ ТАТАНА

Би, Монгол оройн эрхэн, Буряадай АССР-тэ хэлдэн, гаралдаг «Буряад үнэн» газетые. 1967 оной хошоо талагарайгөөр уншдаг юм. Мүнөө шэнэ, 1982 он гараба. Унгарын жэлэй хоёр оройнойн түүхын хуудандаа үшөө нэгт хамтэй байр нэмээгэ ха юм даа. Манай оройн түүхын комсомонг Иүгдэрдэ-мидийн Гуррагчаа татай оройн В. Джанибеков хоёр сансарын уудам руу нэгэ «хүлгөөр» хамта нийлжэ, булад мэтэ хатуу, болор (Хрусталь) мэтэ тунгалга халин барисаагаарай газарта галтай тэнгэридэ нарантай холбои мүнхэлбэ хала.

Нимэ дэмбэрлэтэ найхан жэлдэ 50 жилингэ ойн барые тэмдэглэн Унэн-Губиний аймагай ажалшад социалис мурьсөөндэ үндэр амжилта туйлаан юм.

Нэгдэллэдэ булад 3.4 миллион түл абahan, гүрэндэ мяха, нооно тушааха тусэбтэ дааваряа үлүүдэл бөөдүүлэн байна. Аймагай 70 гаран эмхи зурган, 300 хүдэлмэрилгэшдэй үнгарын жэлэй тусэбтэ 11 нага со сүм дүргэд, Улаадай жэлэй тоосогоор ажаллаха эхилээдэ хон. Эдэ бүгдэ тухай хаа дүү буряад нүхдэтэ элдэ хүүгдэ байдаг, миний сэлдэхдэ татай зохио байна. Тинхэдэ партийна ажа-

байдал арадай хиналтын бүдэн тэнэ нийтэ гаршатай материалуудые уншаад, хэда монгол хэлдэ дээрэ оршуулаад, МНРП-эй райкомой болон арадай депутатуудай Хуралгай гүйсэхдэхэ захиргаанай орган, — «Губиний мэдээсэ» гэнон газетээр нийтэ олондо дамжуулагдаг хүм. Жэшэхэдэ, 1981 ондо «Буряад үнэн» дэ толилогдон Улаан-Удын нарин сэмын комбинадай арадай хиналтын бүлэгэй хүдэлмэрилгэшдэй дуршлыг өөдөшье нэгдүүлжэ халан абаха нэгдүүлгэйнэй» ашаг үржэ гаргагдаг байна гэжэ уржа байртайгаар тэмдэглэ.

Манай аймага «Буряад үнэн» захинга уншгадтай тоо жэлдэ жэлдэ олошорно. Тэрэгдэ хэлэгдэдэ гэдэ бурин жарай материалууд уншгадтайгай хонирхол татадаг гэжээ. Минийше эльгэгдэн хондон материал татай газетэд хэлэгдэнэдэ, би хизааргүй хэбэрлалана элрэхилнээ.

Эрхим хүндэтэ нүхдэ, «Буряад үнэн» газетын олон тоото уншгад, таанадыс шэнэ гаралдан 1982 оноор маша халуунаар амаршанаб.

А. ЦОЖИ,
Унэн-Губиний аймагай арадай хиналтын комитетэй түүрүлэгшын орлогшо.

Арбан нэгдэхэ табан жэлэй түүрүшын жэл үнгэрөөд, хоёрдохинь эхилээ. Үнгэрөөшэ жэлдэ республиканын ажалшад бүхэ совет арадтаа хамта түрэл оройнойн экономика, соёл культура хүржөөхэ, арад зоний ажалшад байдаг бүри найн болгохо талаар горитой алхам хээ. Хо, то, худогдлынэй хүдэлмэрилгэшдэ тарнаша, малшад промышленна продукция абаха, гүрэндэ нү, нооно, үндэгэ худалдаха жэлэйнгэ тусэбтэ амжилтатаагар дүргээ. Энэ сэхэ хэрэгтэ коллектив, хүн бүхэн оройнгоо хубитые оруула.

1981 оной ноябрь барала КПСС-эй ЦК-гай Пленум, СССР-эй Верховно Советэй зургаадахн сессн болоо бэлэй. Тэднэй шийдэмжээрүүдэ, Л. Н. Брежневэй Пленум дээрэ хэлэлсэн үгэ Буряад оройнойн ажалшад халуунаар угтажа абаа лэн. Социалис мурьсөөн хаа хаанагүй үргэсөөр дэлгэрэ. Арбан нэгдэхэ табан жэлэй түүрүшын жэлэй тусэбтэ дүргэжэ, шэнэ жэлдэ ажалшад амжилтануудаар угтахын түлөө хүн бүхэн оролдоо. Газетимний редакцияда үдэр бүри орожо байгаа бэшгүүд энэниие эли тодоор харуула.

Партияга Центральна Комитетэй ноябрийн (1981 он) Пленумэй шийдэмжээрүүдэ бэсүлүлэн түлөө тэмсэн, манай Тимлэйн комитетин заводой бүхэ пехолоо учартогууд үнгэрөөшэ жэлдэ эршатай найнаар хүдэлжэ таарга гэжэ тус заводай элсэрхонгөр В. Асонов бэшгээ. Арбан нэгэ харын тусэбтэ гадуур 6 миниг тухарай продукция худалдагдаг, 1200 тоно эрхим шарайтай цешуу тушаагдаа лэн. Тингээ «500» маркын цемент үйлдэбэрлэхэ тусэб 102.1 процент бэсүлүлэгдэ юм. Үйлдэбэрлэн бүхэ тусэбүүд дүргэдэ хондон хамта 335 мянган киловатт-час электрэн элшэ хүснэ амаргалдан байха юм. Коммунист И. Т. Елизовэй хүтэлбэрлэдэ цешуу коллектив социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ гараа.

Зүүн Сибириний түмэр замгай Улаан-Удын өдгөлсөнни-мид арадай ажалын ашаа зохьэ 1981 онойгоо тусэбтэ үнгэрээшэ декабры нарын 27-до сүм дүргэжэ, тусэбтэ гадуур үшөө 53 мянган тухарай ашаа зохьон байна гэжэ И. Козловой бэшгээ со тэмдэглэсэн. Ингээ тус коллектив урланд абahan социалис улаглаа хоёр үдэрээр урланд дүргээ. Тинэ жэлэй дүрүгэр үлэйн дүрэн хонор соо үшөө 112 мянган тухарай ашаа шэрэхэ улагта абahan. Энэшье улагын сүм бэсүлүлэгдэбэ.

Улаан-Удын нарин сэмын комбинадай нооно илгаргай бригадир В. Аюшевгай бэшгээ соо нигэжэ уншаанаб: «Тусэбтэ арад нэгдэхэ табан жэлэй түүрүшын жэлдэ горитой амжилтаагаар тусэбтэ олон мэдэрлэгтэйгээр манай комбинадай коллектив 1982 оныне угтаа. Миний хүтэлбэрлэдэ бригадын тэмшүүд 1981 онойгоо тусэбтэ Агуу Октябрийн 64 жэлэй ойн урдаа, ноябрийн 4-д дүргээ лэн. Тусэбтэ гадуур 212 тоно нооно угаагаабди. Мүнөө байгша оной март харын тусэбтэ оройнойбди».

«Тусэбтай хүшэр хүндэ, орбо эхэшье. Теэд энэниие ямар тобошол хэбэ? Тэрэниие дүргэжэ тундэ хүдэлжэ оролдогдоноудаа хоёр, гурба дахин эршэхдэхэ харгээтэй гэжэ нүхэр Л. Н. Брежнев тэмдэглэсэн лэн. Энэниие зүбөөр ойлгоон худөө нотагай ажалшад харааллан тусэб, уялануудаа амжилтаагаар дүргэжын тула бүхэ хүсэ шадлаха зориулжа байна.

Тусэбтэ амжилтаагаар дүргэжын тула хүсэлт оролдогдоноудаа хоёр, гурба дахин эршэхдэхэ харгээтэй гэжэн

заабаринууд тон зүб гэжэ Яруунын райной «Дружба» колхозой Лешинэй, Ажалай Улаан Турай өдгөл ахалагша хоншон Б.Д. Ринчинов бэшгээ соогоо тэмдэглэ. Бидэ гэр бүлөөр хори гаран жэлдэ эхэ хонидые харууналабди. Эдэ жэлүүдтэ зуун эхэ хонин буйриво холон 100-аа дээшэ хурьга абаха байнабди. Байгша ойдошье зуун эхэ хонин буйриво дунда ээргээр 115.6 хурьга абаад, ломо болгохо тушаагаабди. Мүнөө малай үблэжлэгэ эмхитэйгээр үнгэржэ, эрхэ жэлдэ урда жэлэйхнээ үсөөн бэшэ хурьга абахын түлөө оролдоноби.

Манай фермын наалшад нү хааха, гүрэндэ тушааха тусэбтэ, социалис уялануудаа жэлдэ жэлдэ болзорноонь урид дүргэдэ заншалтай болохой. Жэшэнэ, арбадах табан жэлдэ тусэбтэ гадуур 800 гаран центнер сагаан эдэ абаабди. 1981 ондо нү хаажа, гүрэндэ худалдаха тусэбтэ болзорноонь холон урид дүргэбди. КПСС-эй ЦК-гай наа болон Пленумэй шийдэмжээрүүдтэй, нүхэр Л. Н. Брежневэй тэмдэ хэлэлсэн үгтэй танилаа, бидэн нэр саашаада бүри найнаар хүдэлжэ гэжэ шийдэмжэбди гэжэ Ивалтын ОИХ-гай нү наалин гурбадахн фермын даагша Л.Д. Санжидынбовагай бэшгээ соо уншаанаб.

Худогдэй ажалшад малай үблэхтэйгэ түл абалга эмхитэйгээр үнгэрэхын тула төмсхүтэйгэ хамта эрхэ хабарай тарилгада найн бэлдэхэ хэчин, үндэр ургаса абahan түлөө оролдоно. Бэшүүр райной таряашдай жэшүгэр олон колхоз, совхозуудай механизаторууд поли, сабантан дээр, МТМ соогоо горитой хүдэлмэри ябуулжа байна.

Тан гадуур болон энэ жэлэй эрхэ байдалда Хуушан-Онойн өдгөлсөнни тусэбтэ Лука Ерофеевич Шенарова даажэ байнаг ректор буюуно дунда ээргээр 25 центнер хурьга абаа лэн. КПСС-эй ЦК-гай ноябрийн (1981 он) Пленумэй шийдэмжээрүүдтэ харуу болон түрүү тусэбтэ хурьга эрхэ дээрлэ бэсүлүлэн тула тэрэ эхэчин оролдогдог гарна. Сабаналангагаа эхин дээрэ тусэбтэ халаха хүдэлмэри ябуулжа эмхитэйгэ жэлдэ худөө бонгшгэ И. Булуцдин мэдээсэн.

Хайдаан тосхон үнгэрөөшэ жэлдэ «Шершиский» совхозой газарга, бээ даахай ажалшад болон Г. Н. Серейринников мэдээсэн. Урдашье жэлүүдтэ тэндэхи механизаторууд олон тосхон эрхэчээр заабаарилжа, шадабарар ажалшад гэжэ суугай байна. Мүнөөшье эршар энэ заншалаа алддаггүй. Тэрэгдэлэй совхозой механизаторууд 1981 оной дүргэдэ газаргада хамта 33 трактор заабаарилжа тусэбтэ амжилтаагаар дүргээ.

Арбан нэгдэхэ табан жэлэй түүрүшын жэлэй тусэбтэ, хоёрдохин жэлдэ гараад байна үсдэ республиканыга ажалшад ямарар хүдэлжэ байнше манай газет үргэсөөр харуулжа гэжэ. Тимэнээ түрэл коллективнэгтэ, хамта хүдэлжэ нүхдэйнгөө ажал хүдэлмэри, колхоз, совхозуудта, ферм, отара, гүртэнүүдтэ малай үблэхэл гын, түл абалгын ямарар үнгэржэ, таран ажалай бригадануудай, лугомелiorативна отридүүдэй механизаторуудай үндэр ургаса абахын түлөө хэр зэргэ тэмсэгэ байна, ажалшад үдэр бүри ургана байгаа эрлэгтэе хангахын тула соёлтой, худалдаа наймаанай, шитын эдэ хоолой, медицинн, хүн зоний ажануудай хэрэгтэй хангаха эмхи зургануудай хэр зэргэ оролдоно байна тухай газетэдэнийн ходо бэшгээ байхтэнийн, хүндэтэ уншгад, хүдэлмэрилшэн, худөө бэшгээшдэ, таанадаа уншаабди.

Урн дулаан шарайтай энэ эхээр (зург дээр) М. Горькийн нэрэмжэтэ республиканска библиотекын олонхи уншгад таниххаа байгатай «Елена Павлова» гэдэн хүндэтгэ манай республиканска библиотекэ 100 жилингэ ой байрне дэглэ хэмэйн, Энэ ушартай дашарамдуулагдан, Е. П. Истоминна олохон лэ жээдэ тус библиотекэд хүдэлнэ. Тэрэ библиотекын хэ-

ХҮН БҮХЭНЭЙ ХУБИТА

БЭШЭГҮҮДЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

И. Ц. Цыдыпов хабартаа К-700 трактораар тариалан полине үдэр хүнүүгэй хахалдаг гэжээ. Жэлдээ жэлдэ

«Хүүгэд эндэ эмшэлүүлдэг»

Оройнойн эдир эрхэдэ эдүүр эхээр тэмжэн хүмүүжээ ёһотой. Энэл ушарта гэдэр эрээдүйн бодото халаан болохо бшуу. «Хүбүүн бүхэндэ жергалтай бага нага хангаха гэжэ коммунист общество байгуулгын гол шуухала зорилгонуудай нэгэн мүүд» гэдэ харгалдэнхэй. Энэ зорилго мүнөө үедэ гүсид бэсүлүлэгдэнэ.

Багашууны бээ бүхжүүлхэ, элдэб үбшэнхөө нэрлэхэ, үбшэн хүбүүндэ гүсид найнаар эмшэлжэ гэжэ гансаашье мэдэжэ, харин олониктын улга мүн. Энэ талаар Прибайкалийн райской Илмыка шадар түбхүнэн хүүгэдэй уушханай-гортөлгөнчэ санатори-гортөй үүргэ дүргэдэг. Уушхан хангадээр үбдэгэн хүүгэдэ комплексоор аргалжа хэрэгтэ санаторио эмнэлгэ эхэ нүлөөтэй юм. Республиканын Эгүүрше хамгалгын министрствын үүсхэлээр Сэлэнгэ мурзай үзэсхэлэн хайхан юм гэдэ 1938 ондо хүүгэдэй уушханай-туберкулезно санатори нэгдээ лэн. Нарын тужа соохи агаар, оройн тойройни байгали хүүгэдэ

нэр саашаада бүри найнаар хүдэлжэ гэжэ шийдэмжэбди гэжэ Ивалтын ОИХ-гай нү наалин гурбадахн фермын даагша Л.Д. Санжидынбовагай бэшгээ соо уншаанаб.

Худогдэй ажалшад малай үблэхтэйгэ түл абалга эмхитэйгээр үнгэрэхын тула төмсхүтэйгэ хамта эрхэ хабарай тарилгада найн бэлдэхэ хэчин, үндэр ургаса абahan түлөө оролдоно. Бэшүүр райной таряашдай жэшүгэр олон колхоз, совхозуудай механизаторууд поли, сабантан дээр, МТМ соогоо горитой хүдэлмэри ябуулжа байна.

Тан гадуур болон энэ жэлэй эрхэ байдалда Хуушан-Онойн өдгөлсөнни тусэбтэ Лука Ерофеевич Шенарова даажэ байнаг ректор буюуно дунда ээргээр 25 центнер хурьга абаа лэн. КПСС-эй ЦК-гай ноябрийн (1981 он) Пленумэй шийдэмжээрүүдтэ харуу болон түрүү тусэбтэ хурьга эрхэ дээрлэ бэсүлүлэн тула тэрэ эхэчин оролдогдог гарна. Сабаналангагаа эхин дээрэ тусэбтэ халаха хүдэлмэри ябуулжа эмхитэйгэ жэлдэ худөө бонгшгэ И. Булуцдин мэдээсэн.

Хайдаан тосхон үнгэрөөшэ жэлдэ «Шершиский» совхозой газарга, бээ даахай ажалшад болон Г. Н. Серейринников мэдээсэн. Урдашье жэлүүдтэ тэндэхи механизаторууд олон тосхон эрхэчээр заабаарилжа, шадабарар ажалшад гэжэ суугай байна. Мүнөөшье эршар энэ заншалаа алддаггүй. Тэрэгдэлэй совхозой механизаторууд 1981 оной дүргэдэ газаргада хамта 33 трактор заабаарилжа тусэбтэ амжилтаагаар дүргээ.

Арбан нэгдэхэ табан жэлэй түүрүшын жэлэй тусэбтэ, хоёрдохин жэлдэ гараад байна үсдэ республиканыга ажалшад ямарар хүдэлжэ байнше манай газет үргэсөөр харуулжа гэжэ. Тимэнээ түрэл коллективнэгтэ, хамта хүдэлжэ нүхдэйнгөө ажал хүдэлмэри, колхоз, совхозуудта, ферм, отара, гүртэнүүдтэ малай үблэхэл гын, түл абалгын ямарар үнгэржэ, таран ажалай бригадануудай, лугомелiorативна отридүүдэй механизаторуудай үндэр ургаса абахын түлөө хэр зэргэ тэмсэгэ байна, ажалшад үдэр бүри ургана байгаа эрлэгтэе хангахын тула соёлтой, худалдаа наймаанай, шитын эдэ хоолой, медицинн, хүн зоний ажануудай хэрэгтэй хангаха эмхи зургануудай хэр зэргэ оролдоно байна тухай газетэдэнийн ходо бэшгээ байхтэнийн, хүндэтэ уншгад, хүдэлмэрилшэн, худөө бэшгээшдэ, таанадаа уншаабди.

«СЭНХИР ГАЛХАН», НОСЫШ!

Ургэн найхан Бүргэ тогтаа үнгэртэ болон хара-саган үнгэр харуулаад програматай «Орбита» тогтодохон гэнон хурга сүм хилгаан түргэсөөр тараа лэн. Тэрэ гэнонхэ хошоо тэбэр гурбан гү, али дүрбэн жэл үнгэршэб. Тэрэ мэдэ дуулаан нотагай зон урмашан байсаага, эхэ, багашье экрантай телевизорнуудые гэрэйнгээ хойморто табжа эхилээ бэлэй. Үдэр хонгойгүй үнгэрэхэ бүри, нөөхн телевизорэй хэээ харуулхые хүдэлжэ үлүүдэл ба залуушууд, үбдэг болон хүшээл

Сагаа баража ялалт болон лэн. Олимпийн наад оройн турингэ нислэт Москвагаа оморхон хараха гэжэн олон зоний хүсэл бодол хүсэлдөөгүй үлэшо. Хамагзоний хүсэл зорилготой хажуулахи Хамин тоскондоннай «Орбита» түхээрлэгэ табигдалаар хэдэ жэл-соо худэлжэ байна. Харин тинхэдэ манай тоскондо сэнхир экранныг үнэгдэн хэн шийдэжэ, хэдэн зүүнээд хүнүүдыс баярдуулаха гэжээ.

С. ЦЫБЕНОВ,
Захааминий район.

ДАХААД ДУУГАРХАЯА БОЛИШО

1981 оной август нарада «Буряад үнэн» газетэдэ «Инзагатынхид юундэ гомдоноб» гэнон шүүмжэлхы бэшгээ толилогдоо лэн. Тэрэгнэй хүнүүрэй райной хэлхээ холбоной хүдэлмэрилгэшдэ эрмэ, тосхондойнаа радио заажа, маанандыс баярдуулаха бэлэй. Теэд тэрэ байрлаганай сар зуурын байшо. Юуб гэжээ, арба гаран хонгод байхала, районийн дахин дуугархыа болшоо. Тинхэдэ магэзнийн хүдэлмэри найн болгохо талаар бодото хэмэжэн абтаагүй, киоскнай мүнөөшье болотор суургаатай зандаа.

Д. ДОРЖИЕВА,
худөө бэшгээ.

ХЭН ХАРИУУ ҮГЭХЭБ?

Түнхэнэй райной Хойто-Гол нотага түрэн, мүнөөшье тэндэ ажануудад хүм. Вагааннаа хошоо энэ дэмнэй болонца байдаг юм лэн. Теэд тэрэгнэй мүнөө хаагдашанай. Юундэ? Бу мэдэ. Тимэнээ хүндөөр үбшэлэн хүнүүдэй райной түб болонцада (50 километр зайда) аргалуулаха ошоно.

Тоскондоннай орой эмшэн үгы бэшэ, фельдшер хүдэлжэ юм! Манай фельдшер С. Г. Манзарова одоол үдэр, бүниие мэдэнгүй, үргэлжэ

Ябага байдаг ээ даа. Теэд гансаараа хаашааше хүрэн тул оройн хэлхээ хүн зон хуу найн мэдэнэ ойлгоно. Хуушатай боллоогдэ аргагүй байна. Булар гэжэ 50 километр зайда орошод болонца ошохо аргагүйшүүр үбшээ уншгайруулан хэтарүүлнэ гэжээ ха

Болонца Хойто-Голдо нэгдэхэ гэжэ гү, ажэ үгы гү — хон энэ асуудалд манай сэхэ харуу үгэхэ гэжэшэ? Ионирхолтой.

Ч. ЗАРБАКТАЕВ,

ХҮҮГЭД ЭНДЭ ЭМШЭЛҮҮЛДЭГ

Оройнойн эдир эрхэдэ эдүүр эхээр тэмжэн хүмүүжээ ёһотой. Энэл ушарта гэдэр эрээдүйн бодото халаан болохо бшуу. «Хүбүүн бүхэндэ жергалтай бага нага хангаха гэжэ коммунист общество байгуулгын гол шуухала зорилгонуудай нэгэн мүүд» гэдэ харгалдэнхэй. Энэ зорилго мүнөө үедэ гүсид бэсүлүлэгдэнэ.

Багашууны бээ бүхжүүлхэ, элдэб үбшэнхөө нэрлэхэ, үбшэн хүбүүндэ гүсид найнаар эмшэлжэ гэжэ гансаашье мэдэжэ, харин олониктын улга мүн. Энэ талаар Прибайкалийн райской Илмыка шадар түбхүнэн хүүгэдэй уушханай-гортөлгөнчэ санатори-гортөй үүргэ дүргэдэг. Уушхан хангадээр үбдэгэн хүүгэдэ комплексоор аргалжа хэрэгтэ санаторио эмнэлгэ эхэ нүлөөтэй юм. Республиканын Эгүүрше хамгалгын министрствын үүсхэлээр Сэлэнгэ мурзай үзэсхэлэн хайхан юм гэдэ 1938 ондо хүүгэдэй уушханай-туберкулезно санатори нэгдээ лэн. Нарын тужа соохи агаар, оройн тойройни байгали хүүгэдэ

Хүбүүнэй санаторио оройн үдэрөө үбшэнхөө диэгностическэ шижэнүүдые тодорхойлохор шэнжэлжэ хэрэгтэй. Бэрхэ, дүй дүршэл эхэлтэ мэргэжэлтэд — I категориин врач Ч. Э. Очиров, клиническэ лаборантка А. Я. Корытова гэжэдэ үбшэнхөөн зүбөөр танижа, тааруу эмнэлгэдэ эхи табидэг юм. Эрхим найнаар худэлжэ врач В. Шалхова олон жэлэй туршдаа үшэ үрэ эхэлжэ үндэр үзэжэ гэдэ 1980 ондо Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хундэлэй грамотаар шагнагдаа лэн. Медсестранер А. И. Батфилова, К. М. Шульдакова гэжэдэ өөдөшье уялануудаа гэдэ мүн лэ найнаар дүргэдэг юм.

Нуралсан-хүмүүжүүлгын хэмжээ ажуугануудай тусэб тахидаа, хүбүүн бүхэндэ бэсн бодото байдал, наганин, хонирхол үүсхэлэйн хереда абтадаг. Патриотическэ мэргэжэлтэйгээр, бээ бээдэ тухалаар, үнэн сэхээр, дөөлгалаар уялгажа эмшэдгүй дүргэдэг хүүгдэ гоомүйжүүлэгдэг. Мун лэ гоё найханда, искуссэдэ дүрлэл хандэха шуухала гэжэ манай

гэ үгөөр хэлэлб, болбосон түхэлтэй болгохын тула нилээд юмэн хэгдээ. Республиканын Эгүүрше хамгалгын министрство санаторин материал-техническэ базые хүжээжын тула хоёр жэлэй сееда тэ 85 мянган тухариг голомоо лэн. Медицинскэ хүдэлмэрилгэшдэй байха хоёр көвөртэйгэй байрын гэр барилдаа, рентгенэй, физио-эмнэлгын шэнэ кабинетүүд нэгдээ.

«Забайкальскеллектросетстрой» прессын нүүдэл олонхожуулагдамал 55-дхи колончон Ю. И. Бельхэ гэгшын хүтэлбэрлэдэ Бригадын гэгшын ударидаагдэ сантехникүүдэй Эригадын гэгшүүдтэ бээр баясалаан хүргээ дүрэн хүрээ. Юуб гэжээ, эдэр манай барилга-заабаарилгын хүдэлмэридэ эхэ хубитала оруулаа бшуу.

Санаторинн коллективтэ үзэл сурталгай, нийтэ-политическэ хүдэлмэри эдбхитэйгээр ябуулагддаг. Бүхэ хүдэлмэрилгэшдэ мэргэжэл шадабериине дээшлүүлгын тула ошо оролдого гэрэгдэнэ. Районий уран-найханай коллективүүдэй хэрлгын болоходоо унаторинийн 13 шатын дипломаар шагнагдаа лэн. Медсестранер В. Р. Галиулкина, Т. Я. Жегезко, санитерянууд Г. И. Телова, А. М. Семёно-

ХАЙРСАГ БЭДЭРЖЭ...

Инистэт хотыннай Октябрийн райондохи В. Терешковагай нэрэмжэтэ гүсидэмнэй 28-дахн гэрийн хажууда арба гаран жэлэй саада тээ түхээрлэгдэн почтово хоёр хайрсэг үлгөөтэй байдаг юм лэн. Нэгэниин гөөдөн хотохоо гадуур ошохо бэшгээтэй хайрсэг ааб даа. Нэрлэгдэн, мун Павловой нэрэмжэтэ, Солнечная үйлсүүдтэ ажануулагда тээ хайрсэгүүдтэ хэрэгдэдаг, холо ойгуур гүйдэдэггүй байна, зомди. Харин тэдэмнэй гэгтэ ямар шалтагар юм, бү мэдэе, үгы болшоомд, эхэ муу, дэмдэе хо-

ло ябаалха ушартай болодо. Нэгэ бэшгээ табишын тул ойро тойройн хэлхээ холбонойн өдгөлсөнни ошондди. Тэрэгнэй 1.5 — 2 километр газарта юм. Хэлхээ холбонойн хүдэлмэрилгэшд хүн зоний эрлэгтэ аятай зохидоор, үдүү хүдэлмэри гаргангүйгөөр хангахын орондо хэрэгтэй хайрсэгүүдийнэй абаана тулууур эрхэ байдалда оруулаа. Энэниие хайшан гэжэ боллоола, хайрсэгүүдаа тээрүүдэ аргатай гээшэ? Туйалгы, хүндэтэ редакци!

А. ХАМАГАНОВ,
Улаан-Удэсэ ажануула.

ЖЭЛЭЙ ЯМАРШЕ САГТА

Хөжөнгын хэлхээ холбоной почтальон Иянгита Шагжевна Цыденова жэлэй ямаршье сагта — хүйтэн, халууныс, бороотой, хөжөнгын хэлхээ байхад гүй — газет, журналуудынь эздэгдэг юм.

Почтальон Я. Ш. Цыденовагай даадаг үйлсүүдтэ ажануулагдай зүгөө хэлхээ холбонойн газарта нэгэшье томдол орооготой байна. Тэрэ почтодо мийн 3—4 жэлдэ худалжэ байхад хангадаг хүн зондоо хүндэтэй болонхой. Байнта даа, Яянгита Шагжевна.

Б. АСАЛХАНОВА,

